

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ **M. W.**, bývajúceho v B., 2/ **E. L.**, bývajúcej v B., obaja zastúpení JUDr. O. N., advokátom v B., proti žalovanej **M. M.**, bývajúcej v B. (predtým T. Š., zomrelý X., naposledy bývajúcí v B.), zastúpenej JUDr. P. P., advokátom v B., **o majetkovoprávne vyporiadanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 13 C 160/1999, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského sudu v Bratislave z 8. októbra 2009, sp.zn. 3 Co 111/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcom 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 5. februára 2009, č.k. 13 C 160/1999-303 prikázal vlastníctvo pôvodného žalovaného T. Š., k stavbe – garáž súpisné číslo X., zapísanej na LV číslo X., ktorá je postavená na parcele číslo X., zapísanej na LV číslo X., nachádzajúcej sa v katastrálnom území R. do podielového spoluvlastníctva žalobcu 1/ a žalobkyne 2/, každému v podiele X. k celku. Žalobcov 1/, 2/ zaviazal k povinnosti spoločne a nerozdielne vyplatiť pôvodnému žalovanému sumu 2 389,96 € do piatich dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalobcov zaniká v rozsahu plnenia táto povinnosť druhému žalobcovi. O trovách konania rozhodol samostatným uznesením tak, že pôvodného žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcom 1/, 2/ trovy konania vo výške 160,13 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Pôvodného žalovaného zaviazal nahradiť štátu trovy konania vo výške 5,31 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pri rozhodovaní o vyporiadaní vzťahu medzi žalobcami a pôvodným žalovaným postupoval podľa poradia, ako ustanovuje zákon. Poukázal na to, že stavbu posudzoval ako neoprávnenú a nie nepovolenú. Uviedol, že k vyporiadaniu vzťahov medzi žalobcami a pôvodným žalovaným pristúpil spôsobom

prikázania do vlastníctva žalobcov, z dôvodu, že žalobcovia výslovne súhlasili s týmto spôsobom a odstránenie stavby nepovažoval za účelné, vzhľadom na záujmy vlastníka a možnosť využiť pozemok. Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalobcovia sú vlastníkami pozemku parcely číslo X., katastrálne územie R. a to na základe rozhodnutia Štátneho notárstva Bratislava III č. D 721/86-28 z 26. marca 1987. Ďalej mal za preukázané, že vlastníkom stavby – garáže súpisné číslo X., postavenej na parcele číslo X. katastrálne územie R. je pôvodný žalovaný. Predmetná stavba bola postavená na základe rozhodnutia odboru výstavby Obvodného národného výboru B.R. z 26. júna 1969 o povolení stavby – garáže T. Š.. Prvostupňový súd uviedol, že neoprávnená stavba je spravidla aj nepovolenou stavbou, t.j. stavbou, na ktorú nebolo v stavebnom konaní vydané stavebné povolenie podľa príslušných ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení jeho neskorších zmien a doplnkov. Poukázal na to, že na predmetnú stavbu bolo vydané stavebné povolenie v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona, bolo však zistené z výpisov z listu vlastníctva, že Československý štát nikdy nebol vlastníkom spornej parcely, a preto nikdy nebol oprávnený predmetný pozemok užívať. Súd prvého stupňa existenciu neoprávnenej stavby posudzoval podľa právnej úpravy aká bola v čase vzniku stavby a spôsob vyporiadania medzi stavebníkom a vlastníkom pozemku, na ktorej je stavba umiestnená, podľa právnej úpravy platnej v čase rozhodovania súdu. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 2 O.s.p. O trovách štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie pôvodného žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 8. októbra 2009 sp.zn. 3 Co 111/2009 rozsudok okresného súdu potvrdil s odôvodnením, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci a jeho právny záver je zákonom zodpovedajúci. Uviedol, že v odvolaní sa neargumentuje skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvého stupňa zisteného stavu alebo jeho právneho hodnotenia, ani takými, o ktorých by súd prvého stupňa pri rozhodovaní o veci nebol mal vedomosť alebo ktoré by nebol uvážil. Odvolací súd ustálil vecnú správnosť odvolaním napadnutého prvostupňového rozhodnutia a podľa § 219 O.s.p. ho potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 151 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie pôvodný žalovaný, ktorý žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania a jeho dôvodnosť vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. a/, b/ O.s.p. Dovolateľ v dovolaní poukázal

na skutočnosť, že z rozhodnutia Štátneho notárstva Bratislava III č. D 721/86-28 z 26. marca 1987 jednoznačne vyplýva, že žalobca nikdy nebol a ani nie je vlastníkom pozemku parcely číslo X.. Namietal nedostatok aktívnej legitímácie v tomto konaní pred súdom.

Žalobcovia 1/, 2/ sa k dovolaniu pôvodného žalovaného nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné a preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, podmienky prípustnosti dovolania upravuje ustanovenie § 238 O.s.p.

Dovolanie je zásadne prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V prejednávanej veci pôvodný dovolateľ napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, pričom sa nejedná o prípad, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu skôr vysloveného v tejto veci. Prípustnosť dovolania teda nemožno vyvodzovať z ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. Rovnako odvolací súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku či uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Citované ustanovenie § 237 O.s.p. nemá obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutie vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné.

Pôvodný žalovaný odôvodnil dovolanie tým, že z rozhodnutia Štátneho notárstva Bratislava III č. D 721/86-28 z 26. marca 1987 jednoznačne vyplýva, že žalobca nikdy nebol a ani nie je vlastníkom pozemku parcely číslo X.. Namietal nedostatok aktívnej legitimácie v konaní. Námietku, že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov dovolateľ nijako nekonkretizoval.

Podmienkou toho, aby niekto mohol byť účastníkom občianskeho súdneho konania je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosť byť účastníkom konania sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania. Ide o procesnú subjektivitu. Túto spôsobilosť upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 19 tak, že ju má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak ten, komu ju zákon priznáva. Vo všetkých občianskoprávných konaniach majú spôsobilosť byť účastníkom konania tí, ktorí majú všeobecnú spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva, teda všeobecnú hmotnoprávnu subjektivitu. Spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, na ktorý musí súd prihliadať v každom štádiu konania a má za následok zastavenie konania.

Tento nedostatok nemožno odstrániť postupom podľa § 43 O.s.p., pretože nejde o vadu podania spočívajúcu v jeho neúplnosti alebo nesprávnosti. Spôsobilosť byť účastníkom konania a prípadnú následnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p. je podľa ustálenej súdnej praxe potrebné odlišovať od tzv. vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) predstavujúcej hmotnoprávny vzťah účastníka k prejednávanej veci, ktorá je z hľadiska prípustnosti dovolania irelevantná (R 34/1993). Žalovaný medzi spôsobilosťou byť účastníkom konania a vecnou legitímáciou nerozlišuje. Preto jeho tvrdenia uvádzané v dovolaní, ktoré sa týkajú aktívnej vecnej legitímácie, sú pre prípustnosť dovolania právne bezvýznamné.

Pokiaľ ide o procesnú vadu podľa § 237 písm. a/ O.s.p., namietanú v dovolaní, dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní sa rozhodlo vo veci, ktorá ne/patrí do právomoci súdov a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné ani podľa tohto ustanovenia, nakoľko existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. v konaní nezistil.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovanej podľa Občianskeho súdneho poriadku neprípustné. So zreteľom na to, dovolanie žalovanej odmietol podľa § 243b ods. 5 prvá veta O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je takýto opravný prostriedok neprípustný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úspešným žalobcom 1/ a 2/ voči žalovanej, ktorá úspech nemala, nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože im žiadne nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2011

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová